

Avstrija bodi srečna.

18. avgusta 1830 — 18. avgusta 1900

k sedemdesetem rojstnem dnevu našega cesarja Franca Jožefa I.

Od obali Adrije do Krkonošev, od tirolskih planin do sedmograške meje doni iz milijon in milijonov grl krepko in milo „**Bog obvari, Bog ohrani, nam cesarja Avstrijo.**“ Mlado in staro poje iz celega srca pesem cesarsko. V velikih mestih, kakor v mali vasici donijo zvonovi v čast našemu blagemu in hrabremu vladarju ob sedemdesetem rojstvem dnevu.

Ne praznujemo samo rojstni dan vladarja, mi praznujemo sedemdeseti rojstni dan našega dobrega očeta, in z navdušeno zavestjo mu govorimo: „Oče! Tvoje celo življenje ni družega kot skrb za Tvoje ljudstvo, in mi Ti Tvojega truda in ljubezni do nas, povrniti ne moremo.“

Zvesti in ljubljani Tvoji otroci Ti danes družega v dar prinesiti ne moremo, kakor da k Večnemu kličemo in molimo: Vsemogočni Bog, ohrani nam našega, po Tvoji milosti izvoljenega blagega očeta, našega cesarja in kralja Franca Jožefa I.

Vsaki oče se opira tudi na ljubezen in zvestobo svojih otrok. In glej oče! mi smo Tvoji zvesti in Tvoje ljubezni vredni otroci. Za Tebe damo našo kri in življenje.

Črna in rumena je Tvoja — naša zastava. Sveta nam je ta zastava. Klanjamo se pod Tvojo zastavo, in ob Tvojem sedemdesetem rojstvenem dnevu ponavljamo Ti našo zvestobo, podložnost in ljubezen.

Oče dragi! Tvoje bolečine so naše bolečine. Ako Ti trpiš, trpimo tudi mi. Zatorej: Avstrija! bodi srečna, ti imaš cesarja, vladarja, očeta, najboljšega očeta.

Bog obvari, Bog ohrani. . . .

Povest o prekanjenem capinu.

Od P. K. Rosegger-ja.

(Konec.)

„Prav maš tovariš, moja sukna že res dosti zraka notri spušča, lajbiča sploh nimam, srajce je le še malo na meni, in hlače? od teh bodiva tiho. Tukaj bi grof seveda dobrodošel, pa žalibog — jaz in grof sva v sovraštvo! Kakor se večkrat zgodi, tako je tudi, ko smo karte igrali, med menoj in grofom do zamere prišlo. Jaz sem bil takrat njegov lovski strežnik, če me poznaš. Igranje s kartami bila je takrat moja nesreča. Jaz sem zaigral, postal sem jezen in sem ga ozmerjal, no — in on me je pa iz službe zapodil.“

Šele zdaj je Juri raztrganega tovariša prijazno pogledal. „Jaz sem ozmerjal sodnika, in ti pa grofa!“ je vzkliknil. „Midva sva korajžna kerleca, in prav veseli me, da sva prišla skupaj.“ „Mene tudi“, pravi capin. „In če dober svet potrebuješ, ti ga tudi dam. Veš! ko bi jaz na tvojem mestu bil, pa bi tudi šel h grofu po obleko. Ti bode že prav prišla.“

„Gotovo! s časom jo bom že potreboval“, pravi Juri. „Dobro toraj, tudi jas bom šel po njo.“

„V taki obleki hočeš iti?“ zareži se jezno capin. „V novi obleki hočeš ti novo obleko izberačiti? Pri-

Snovajte društva, a ne konzumna društva!

Kmečkega stanu boljša prihodnost tiči v zjedjenju. To pa ne sme samo političnega, ampak tudi gospodarskega pomena biti. Da, zjedinjenje v gospodarskem oziru mora se celo napram političnemu priložnost dati, ker le na podlagi gospodarskega združenja zamora se stanje kmeta povzdigniti. Če je pa kmet enkrat prost in neodvisen, toliko samostojnejše bo tudi v političnih razmerah nastopiti zamogel. Kmeti kateri iz svojega gospodarstva nič ali le prav malo dohodkov doseže, tako da ga le stiska tare, tak kmet nima volje se v politične stvari mešati, njemu manj veselja in samozaupnosti. S krulečim želodcem le praznim žepom stoji on omahljivo; on je le igralec, ki razumejo njegovo obupnost s praznimi obljubami za se porabiti, da mu slednjič še tisto, kar iz svoje podrtije rešil, požrejo. Kmet v državi je mehak kakor hitro on združeno nastopi. Ta moč bi bila potrebna v Avstriji tako mogočna, da bi zamogla v kmetih doseči, ker kmetje po številu so najmočnejši stan.

Resnično je, da se taki izsesalci ubogega kmečkemu kmečke organizacije najbolje bojijo. Že iz te njihove bojazni zaradi organizacije mora vsak misleč kmet vedeti, da je na pravi poti, ako se dobro organizira. Kmet v boju zoper veliki kapital premaguje je naravna reč: pomanjkanje kapitalne moči, pomanjkanje dobrih sredstev, ga spečavanja njegovih pridelkov, nezmožnost njegove izdelke in pridelke v boljši kvaliteti izvajati. Vse to ga bo priganjalo, ga navdušilo in prisililo k gospodarskemu združenju. Snovajte take zadruge! Tem besedam morate vsakdo, ki je kmečkimu stanu odkritosrčen, mu v rešitvi le dobro želi, in ga iz njegove bede rešiti hoče, pritrdati. Snovajte zadruge! Ako bodete temu kliču tudi dejansko slediti začeli, potem ste že tudi stopi-

jatelj! jaz ti posodim mojo obleko, taka obleka je beračiti.“ „Ja, če si tako dober“, pravi Juri hvaležno. „pa saj ne moreš ti v sami srajci tukaj stati!“ „Zakaj pa ne?“ pravi capin, „ravno tu je nekaj maha dračja in tu bom tudi zaspal. Solnce je toplo, in se tudi dolgo ne boš mudil. Le hitro se sleči pa obleko tukaj pusti, jaz jo bom v hosto seboj vzela, pazil nanjo, da jo kdo ne vkrade.“

„Malo se na okoli ozrema, če kdo ne pride“ in glej — sta že opravila. Brglez-ov Juri ima capino obleko na sebi. Pa — on je tudi nekaj časa potroboval, predno je pravo luknjo v hlačah zadel. Še nekaj mu v glavo pade, on je v svoji janki mošnjič z denarji pozabil, in ga hoče saboj vzeti.

„Hej prijatelj“, reče uni v mahu „ti znaš čisto dober človek biti — ali beračiti? — tega ti ne zstopiš. Še na beraško palico te bo tvoje beračenje spravilo, če boš tako začel! — denarje seboj vzela da ga bojo v obleki našli, ko jo boš slekel! Rel bojo: kdo ima denar, ta si obleko tudi sam lahko kupi. In tebe boje ozmerjali in sramotno zapodili. Denar le tukaj pri obleki pusti, bom že jaz skrbel, da ga nikdo vkral ne bo.“

Tako gresta narazen. Brglez-ov Juri se veseli, se povsod tako dobri ljudje dobijo in vez razcukan